

PROPRIETAR-DIRECTOR

AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE

Ct. regulamentului de a-
siliere a tarifului comer-
cial, categoria V.

Unitatea

REDACTOR

DUMITRU NEDA

Foale înscrise în Registrul de
Publicații al Trib. Târnava-Mică
sub Nr. 2-1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 300 Lei
Pe 6 luni . . . 180 Lei
Pentru străinătate 900 Lei

Foale bisericăscă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Inălțare și transfigurare...

de AUREL LELUȚIU

Purtăm în noi o frântură de cer și suntem, vrând nevrând, pelegriii Absolutului în văile relativului.

Dimensiunea adevărată a ființei noastre, ca țintă supremă și destin veșnic, este Infinitul de lumină și iubire. Cele de jos ne pot atrage și ferma, dar nu ne pot îndestula. Simțim acest lucru, îl trăim, îl știm. Și totuși, conduita noastră, ținuta noastră practică, e de o ciudată inconsecvență. Avem ochii în zări, dar inima în tină. Viața noastră e prinsă în paianjenișul vremii, — streină de pământ prin gând și dor, iar de cer prin actul înfăptuitor, — și nu știm pune armonie între timp și veșnicie. E posibilă o armonie între timp și veșnicie? — Da, e posibilă, dacă Veșnicia coboară în timp, îl înalță și-l transfigurează împreună cu toate cele vremelnice.

Sărbătoarea Inălțării Domnului e praznicul înălțării, transfigurării și incununării definitive a firii omenești, e Zenitul idealului uman și creștin, e Steaua noastră polară în întunecimea și gerul excesiv al egoismului sec. XX. Din iubire pentru noi, îndrăgind frântura de cer ce-o purtăm în noi, Fiul lui Dumnezeu, Veșnicia însăși, s'a coborât din înălțime și s'a făcut om ca pe noi oamenii să ne înalțe pe creasta eternității, preschimbându-ne vremelnicia și păcătoșenia în focul Dumnezeirii sale.

Prin Intrupare Hristos a devenit Cap al neamului omenească, Nou Adam, căruia noi toți îi suntem uniți, ca membrele într'un trup, care au acelaș Cap, și ca mlădițele ce-și trag sucule de viață din aceeași viță. — „Eu sunt Vița, voi mlădițele“. Omul nu mai e singur. El face parte dintr'un admirabil organism supranatural — Corpul mistic al lui Hristos — al cărui Cap și Șef e însuș Fiul lui Dumnezeu intrupat.

Viața omului nu mai șovăește pe cărări nesigure, căci Șeful neamului omenească e „Calea, Adevărul și Viața“.

Prin Isus noi știm ce suntem, de unde venim și încotro trebuie să mergem, tot așa dupăcum „fără de El nu știm ce e omul, ce e Dumnezeu, ce e lumea, ce e viața și ce e moartea“. (Pascal, Pensées). *Isus pentru noi e Totul.*

Odată stabilită unirea tuturor oamenilor cu Hristos, prin Intrupare, nu-i rămâne insului singuratic decât să-și urmeze Șeful până la capăt. Tot ce s'a întâmplat lui Hristos, într'o oarecare formă și măsură trebuie să i-se întâmple fiecărui creștin. Nu există crâmpei din viața, moartea sau gloria Mântuitorului care să nu ne privească, să nu ne călăuzească, să nu ne înalțe. Numai să voim.

Sărbătorile Lui sunt și ale noastre, căci *El e al nostru iar noi ai Lui.* Astfel Inălțarea Domnului ne deschide vaste orizonturi spre cer și ne dă nou imbold spre desăvârșirea spirituală în Hristos.

Isus e Capul nostru. Ori, acolo trebuie să fie și membrele, unde e capul. Dar Isus s'a urcat la cer. Deci și noi trebuie să ne urcăm la cer. Acum cu gândul, inima și fapta bună, mai apoi în deplină realitate.

Ca să ajungem însă la înălțare în glorie ca Isus și cu Isus, noi trebuie să pășim pe aceeași cale ca El și cu El, pe calea suferinței, pe calea pătimirilor. „Trebuie să pătimească Hristos și așa să intre în gloria sa“. (Luca, 24, 26). Inălțarea lui Isus la cer transfigurează tot senzul suferinței. Nu există înălțare decât prin nobleță, și nu există nobleță decât prin purificare. Dar purificarea de tot ce e potrivnic Cerului nu se face decât prin suferință. Cine n'a suferit nu aude imberile Cerului și nici nu se lasă vrăjit de frumsețea neprihănită a Persoanei lui Isus, Omul durerilor; pentru că nu înțelege că prin Inălțarea la cer „Omul durerilor“ vremelnice a devenit *Omul splendorilor veșnice*. Noblețea coboară în om odată cu durerea, și odată cu durerea se strecoară și iubirea. Iar mântuirea, înălțarea și transfigurarea omului nu are loc decât prin iubire nobilă.

Drumul suferinței noi nu-l parcurgem singuri. Hristos, deși este în cer, El e cu noi și în noi, ajutându-ne în lupta noastră până la victoria deplină, dupăcum așa de frumos se exprimă textele liturgice. „Rânduiala cea pentru noi plinind, și cele de pe pământ cu cele cerești unindu-le, întru mărire te-ai înălțat, Hristoase Dumnezeule nostru, nici decum depărtându-te, ci rămânând pururea, și strigând celor ce te iubesc: Eu sunt cu voi, și nimenea împotriva voastră!“ (Condacul Inălțării).

Prin Inălțarea sa la cer Isus a înălțat și transfigurat întreagă firea omenească, și pe noi pe toți ne-a preamărit împreună cu El. „Firea omenească, Hristoase, cea căzută prin stricăciune, o ai ridicat, și prin întoarcerea ta în cer o ai înălțat, iar pe noi una cu tine ne-ai glorificat“ (Sărb. Inălț., la Mân., cânt. III-a, trop. 4°). Depinde de noi să împlinim sau să zădărniciim planul lui Isus asupra noastră.

Sf. Toma de Aquino, cu geniul său atotcuprinzător, e în deplin acord cu textele liturgice mai sus citate, pe care chiar le depășește prin limpezimea explicării ministerului Inălțării privitor la efectele ce le produce în

noi: „Inălțarea lui Hristos e cauza mântuirii noastre în două feluri: într'un fel, din partea noastră, într'altul din partea Lui. Din partea noastră, întru cât prin Inălțarea lui Hristos mintea noastră e orientată spre Dânsul... întâi prin aceea că se dă loc credinței, în al doilea speranței, în al treilea iubirii, iar în al patrulea prin aceasta se mărește cinstea noastră față de El, căci nu-L mai socotim ca pe un om pământean, ci ca pe Dumnezeu cel ceresc. Din partea Lui, privind ce a făcut El, înălțându-se pentru mântuirea noastră, mai întâi ne-a pregătit și nouă calea înălțării la cer, după cum însuși spune: *merg să gătesc vouă loc*. Căci, fiind El capul nostru, trebuie ca și membrele să meargă acolo unde s'a dus capul. De aceea și la Ioan, XIV, 3, se zice: *Ca unde sunt Eu, să fiți și voi*. În al doilea rând... *Hristos a intrat în cer ca să se întrepună pentru noi*, cum se spune în epist. către Evrei, VII, pentru că Dumnezeu exaltând în așa chip firea omenească în Hristos, e firesc să se milostivească și de acei pentru cari Fiul lui Dumnezeu a luat firea omenească. În al treilea rând, ca odată statorit Dumnezeu și Domn pe scaunul ceresc, să trimită apoi oamenilor darurile dumnezeiești, după acel din epist. către Efes., IV, 10: *S'a suit mai pe sus de toate cerurile, ca să umple toate*, „cu darurile sale“, adică, precum zice Glossa“. (Summa theologica, Pars 3-a, Qu. LVIII, art. VI). Și în acelaș loc, rezumându-și întreagă cugetarea sa despre binefacerile ce ne isvoresc nouă din Inălțarea Domnului, ingerescul doctor scrie lapidar: „Inălțarea lui Hristos este în mod direct cauza înălțării noastre, începând-o oarecum în Capul nostru, căruia trebuie să-I fie unite și membrele“. — Splendidă pagină de *Teologie vie*, în care apare limpede intima noastră unire cu Hristos în toate splendorile și roadele Inălțării.

Privind în această lumină sărbătoarea Inălțării Domnului, cum se înalță și se transfigurează toate! Timpul evenimentele și lupta vieții ce poartă stigmatul suferinții, toate sunt străbătute de lumina și tăria culmilor veșnice, dominate de Figura divină a Luptătorului incununat cu gloria Victoriei. Să ne unim cu Hristos, prin rugăciune, dar mai ales prin Sf. Taine, și vom simți inviorându-ni-se întreagă ființa, și cea personală și cea a Neamului. *Sărbătoarea Inălțării* să ne fie pârghie de înălțare și zare de înseninare (transfigurare), căci în ea vedem lupta incununată, nedreptatea biruită, suferința răsplătită și dreptatea intronată.

Ca indivizi și neam, din cer, de-acolo de sus ne întâmpină Isus și ne zice: „*Ridicați frunțile voastre! Iată se apropie Răscumpărarea voastră*“.

Mâna dreaptă a Papei. Așa-l numește „*Evenimentul Zilei*“ de azi pe Em. Sa Card. Maglione, Secretarul de Stat al Vaticanului. Și așa este. Acest purpurat diplomat e de o abilitate și de o putere de muncă izbânditoare excepțională. În legătură cu activitatea pentru pace a Sf. Scaun, numitul ziar mai încreștează:

„Se subestimează activitatea Vaticanului, atunci când se socotește că activitatea lui pe durata actualului război se mărginește la a aduna informații, sau la a ajuta atât cât îi stă în putință victimele acestei a doua catastrofe mondiale. Politica Mons. Maglione constă în a consolida și a întinde poziția catolicismului universal. Singur anul 1942, a reușit să stabilească două mari succese prin relațiile ce le-au stabilit cu Sfântul Scaun două state.

Unul din aceste state a fost Japonia. În mijlocul lumii diplomatice acreditată pe lângă Vatican, a venit să ia loc un mic om afabil și surăzător, d. Ken Harada, ce reprezintă pe lângă Sfântul Părinte al Bisericii Catolice, un „om dumnezeu“ ce descinde din „soare“, pe Mikado. Și nu există în Japonia decât 150.000 de catolici la întreaga populație de 90 de milioane de locuitori.

Celălalt diplomat, ce a venit să prezinte Papei scrisorile de acreditare ale guvernului său, este d. Grippenberg ce reprezintă Finlanda. Și, totuși, Finlanda, luterană până în fundul sufletului, nu contează din punctul de vedere catolic, printre universalismul supușilor ei.

Dar ce importă! Guvernele celor 2 emisfere consideră, azi, Biserica Catolică, ca o mare putere mondială, cu care este indispensabil să întreprindă legături.

Cu toată furia cu care se desfășoară războiul, Papa și diplomația pontificală au o doctrină ce a fost și exprimată de către Pius al XII în apelul ce l-a lansat la 13 Mai 1942.

„Avocat al frontului familiei, — a spus suveranul pontif — noi adresăm un călduros și părintesc apel oamenilor de Stat de a nu lăsa nici o ocazie capitală de a deschide drumul unei păci onorabile și juste, la o pace isvorită dintr-o înțelegere liberă și fecundă“.

Trei luni mai târziu „*Osservatore Romano*“, remanitește cuvintele ce le-a adresat la 14 Septembrie 1939, la mai puțin de 15 zile dela izbucnirea războiului, unui ambasador ce i-a prezentat scrisorile de acreditare: „Nu vom înceta o clipă de a ne folosi de toate puterile Noastre de a conduce popoarele la o pace onorabilă, ce să le asigure libertatea și dreptatea“.

În tăcerea palatului său, șeful catolicismului scrutează orizonturile încă sumbre, atent și gata la orice moment s'ar ivi în cari poate să aducă contribuția sa în favoarea păcii.

Tăcerea discretă inconjoară Vaticanul de îndată ce se lasă noaptea. Măsurile pasive impuse la Roma au fost adoptate și de Vatican. Nu se mai poate vedea, deci, din „*Piața Saint-Pierre*“, ca odinioară, lampa de lucru a Papei. Și nici a Ministrului său de externe. Dar cele două lămpi sunt acolo. Cei doi oameni lucrează și se roagă pentru păcatele oamenilor.

Se povestește că într-o zi, pe când era nunțiu la Paris, un jurnalist l-ar fi întrebat pe Mons. Maglione, ce fel de catolicism preferă: monarhist, republican, liberal sau conservator.

— „Fiul meu, — răspunse amabil prelatul — eu prefer un catolicism discret“.

Unitatea rituală a Orientului disident

Sunt mulți teologi, cărora le place să atace catolicismul din cauza riturilor. În anumite capete triunghiulare nu încap adevărul patrat că poți să fi foarte bun catolic și dacă aparții ritului maronit, siriatic, bizantin, armean, sau oricărui alt rit.

Mai întâi e bine să precizăm că toate riturile existente s'au născut în Biserica catolică, înainte de schisma lui Kerularie. În Calabria sunt catolici de rit bizantin. Niciodată nu s'au rupt de Roma, dar totdeauna au fost de ritul oriental. Oare aceștia nu sunt tot atât de catolici ca și cei de ritul latin?

Ritul îmbracă anumite forme, după popoarele în mijlocul cărora se desvoltă. Roma niciodată n'a încercat să schimbe ritul. E

bine să se știe și de către cei cari ne atacă din cauza ritului, că nu toți neuniții sunt de acelaș rit. E adevărat că predomină ritul bizantin (în cadrul căruia sunt deosebirii destule de mari. Rușii respectă întru toate vechele Tipicon al lui Sava Sfințitul, pe când în altele biserici sunt multe schimbări). Un distins profesor bucureștean îmi spunea că în bisericile rusești nu se simte „în ortodoxia cu care s'a obișnuit“.

În bisericile neunite mai sunt multe alte rituri. E importantă — din acest punct de vedere — lucrarea Păr. *Raymond Janin*: *Les Églises orientales et les rites orientaux*. Sunt și Armeni ortodocși cari fac Liturgia Sfântului Grigore Iluminătorul. Deși nu sunt de rit bizantin, aparțin în multe părți episcopilor neuniți de rit bizantin. În istoria Armenilor, de Mestugean, se arată că o parte din Armenii din Moldova au fost siliți să treacă la ortodoxie. (Nu o spun eu, ci o spune Mestugean!). Dar nu au trecut la ritul bizantin. În Orient mai există rit siriatic, caldean, maronit etc.

Ritul bizantin predomină, dar nu e singurul. Neuniții admit pentru ei rituri orientale cari nu sunt bizantice, dar nu vor să le admită pentru Biserica Catolică. Precizez că deocamdată nu mă refer la Orientalii cari s'au despărțit de Ortodocși, ci la ortodocșii cari nu sunt bizantici. Se mai spune că în cadrul catolicismului riturile orientale sunt disprețuite. E bine să se știe că există chiar și purpurați romani de rit oriental. Cardinalul Tappuni este de rit maronit. La Biserica Sfântului Petru din Roma se oficiază adesea Liturghii Orientale. Mitropolitul Ioan Vancea a oficiat în timpul Conciliului Vatican o Liturghie românească. Tot românește a oficiat la Biserica Sf. Petru, Mitropolitul Vasile Suci. Când s'a oficiat vre-o Liturghie Românească la vre-o biserică patriarhicească din Orient? Chiar din contră, Patriarhul din Constantinopol nu permite să se officieze românește în bisericile românilor. La Athos, deși cele mai multe fonduri sunt de proveniență românească (o recunoaște și istoricul Uspenski), nu există nici o mănăstire românească, iar călugării români dela sobor sunt foarte rău tratați.

FOIȚA „UNIRII“

Indreptar și îndemn

Cuvântul d. minisiru I. C. PETRESCU la comemorarea vădicului Inochentie Micu

Am deosebita cinste de a mă alătura la comemorarea inițiată de I. P. S. Mitropolit Dr. Valeriu Traian Frențiu, încercând să exprim starea mea sufletească, copleșit de măreția momentelor de azi.

Noi cei veniți din afară, suntem străbătuți de fiori întotdeauna când intrăm în instituțiile durate aci, și când călcăm pe urmele marilor noștri înaintași, cari au luptat, au suferit și au murit pentru credință, pentru dreptate și pentru neam.

Și credința și dreptul și naționalismul au puteri divine și țâșnesc la lumină ca izvorul care sfredelește stâncă și se îndreaptă către orizonturi însoțite.

Când trăiești în atmosfera Blajului, simți vibrarea contopirii cu sufletul marelui trecut de lupte și suferințe. O simți adânc și cutremurător.

Blaj, oraș de viață românească concentrată, care păstrează tezaurul sfânt al naționalismului creator și al credinței mântuitoare. Revarsă, în sufletele celor care suferă pentru dreptate, alinarea încrederii.

Ca un testament al marilor înaintași suntem datori să cultivăm continuu sufletul românesc consolidat în unități de viață nepieritoare. Să-l cultivăm pe toate planurile: și pe cel biologic, păstrând pur sângele nației și sănătatea ei, și pe cel cultural și moral, intensificând la maximum virtuțile speciale ale neamului nostru.

Pe aceasta linie de acțiune politică, unitățile de viață românească vor deveni centre de energie, în fața cărora nici armele, nici pactele, nu vor avea nici o putere. Această linie de acțiune e cea mai rodnică. Ea a fost și atunci, și va fi întotdeauna.

În jurul instituțiilor create de marii noștri înaintași, a bisericii și a școalelor înființate de ea, să mobilizăm toate forțele românești. Fiindcă și atunci, ca și întotdeauna biserica și școala săvârșesc minunea cea mare a păstrării și afirmării românismului.

Tineretul în deosebi să-și facă un crez din acest fel de acțiune care-l poate înfrăți cu marii săi înaintași. Departe de locul de naștere și apostolat de pe care a fost alungat, Inocențiu Micu Clain a lucrat cu același suflet pentru poporul său și a murit cu gândul la destinul său pe care îl voia strălucitor.

Personalitatea și faptele lui Inocențiu Micu Clain ne vor rămâne întotdeauna un îndreptar și un indemn.

În numele Guvernului Mareșalului An-

tonescu, care se îngrijește de interesele permanente ale țării și neamului românesc, aduc un pios omagiu memoriei Marelui Român Episcopul Inocențiu Micu Clain.

I. C. Petrescu

Omagiul Agru-lui

Cuvântul d. prof. univ. ALEX. BORZA, Cluj-Tișoara

Abia înfăptuită reintegrarea Bisericii românilor din Ardeal în Biserica unică, universală, a lui Hristos, Pronia cerească a și trimis acestui obidit neam un bărbat providențial, pe nemuritorul Inocențiu Micu Clain, care, *dintâi între români*, a înțeles să facă uz de formidabilele arme morale și spirituale, pe care le-a oferit Bisericii adevărat strămoșească a Romei eterne, în eluptarea drepturilor neamului.

Inocențiu Micu Clain ne-a dat o pildă veșnică de singurele temeieri reale, care duc la izbândă un ideal; el a crezut în acest ideal în mod fanatic; el nu s'a târguit și n'a șovăit, nu a căzut la tranșă și umilitoare și n'a cedat nimic; el a știut aștepta; el a știut să sufere și să se jertfească, pentru ca să birue cauza. Aceste principii le-a pus, ca un Meșter-Manole, la temelie Romei mici spirituale, al cărei ctitor este; pentru aceea cauza Neamului său și a Bisericii sale a biruit și va birui.

În acelaș timp Roma — din nefericire adesea atacată — a înălțat pe colina Giannicolo, splendidul Colegiu Românesc.

Spuneam că în Biserica Catolică deși majoritatea aparține ritului latin, celelalte rituri n'au fost nicicând oprimate. În Biserica neunită s'a întâmplat altfel. Patriarhul Nicon al Rusiei a făcut câteva schimbări rituale. Credincioșii s'au opus energic, dând naștere celebrului *Raskol* rusesc. Care a fost urmarea? Protopopul Avakum, conducătorul nemulțumiților, a fost aruncat în Oceanul înghețat de Nord. Spre a-i face pe raskolnici să rămână în Biserica Ortodoxă, Țarii au ucis mai mulți oameni decât toate victimele războaielor religioase din Occident. Citească oricine lucrarea: Avakum et le Raskol russe de P. Pascal (Paris, 1939) spre a se convinge de persecuțiile împotriva raskolnicilor, numiți și stareobreadți (ei se numesc: — dreapta credință cea adevărată).

Sărmanii raskolnici au rezistat eroic, până când au fost recunoscuți și ei. Din acele vremi de cumplită prigoană s'au refugiat în Basarabia și în Bucovina Lipovenii (sau Filipovenii, — dela Filip, conducătorul lor legendar spre plaiurile Mioriței — după profesorul G. L. Grondjs dela Universitatea din Utrecht: Basarabia pământ apocaliptic). — Și cu toate acestea foarte deseori se afirmă că în Biserica Orientală nu a fost ucis nimeni pentru credința sa.

Afirmația, nu e adevărată nici chiar pentru biserica românească. P. C. Sa Arhimandritul Teodosie Bonteanu dovedește aceasta în cunoscuta sa operă: — O turmă și un păstor. — Să aducem și un exemplu din scrisul unui preot neunit. Păr. *Simeon Reli* profesor de istoria bisericii românești, autorul unei Istorii tendențioase a Episcopiei Maramureșului (vezi: O carte care nu trebuia scrisă, de d. Zenovie Păclișanu) a scris o carte despre orașul Siret, fostă capitală a Moldovei. Citească oricine ce spune acest autor neunit despre dărâmarea bisericii catolice din Siret, spre a se convinge dacă a existat sau nu da ai noștri persecuție religioasă.

Să pomenim și de felul în care au fost

trecuți unii armeni la ortodoxie, dupăcum ne relatează Istoria Armenilor de Mestugean

Am citat numai câteva exemple din cari să se vadă că în biserica neunită sunt mai multe rituri, și au fost multe persecuții, dintre cari unele din cauza ritului (cum e cazul în Rusia). Ce soarte au avut până bine de curând catolicii în Grecia, în Bulgaria, în Sârbia? În Rusia Stareobreadții au fost persecutați până și în secolul nostru. Unii din ei, de dragul unității credinței, s'au unit cu ortodocșii, dar au și azi comunități ale lor, cu preoți aleși numai dintre ei. Aceștia formează bisericile neunite — una credință — sau ale iedinoveților, Țarii au distrus cu totul Sfânta Unire în Rusia. Dumnezeu vrea ca astăzi să renască. Misionarii ruteni obțin rezultate foarte bune, mai ales acolo unde în cele trecute vremuri au fost uniți, și apoi, din motive politice, au fost obligați să părăsească Sfânta Unire. Din aceste relații se pot scoate multe învățături. Au succes mai ales călugării studiiți (după pravila Sfântului Teodor Studitul).

Iosif E. Naghiu

„Regina Păcii“

(mărețea sărbătoare dela Liceul comercial de fete) din Blaj

I-atât de firesc, atât de necesar, și așa de dulce, să privești spre Maica Luminei, când băjbâi în noapte. Și-atâta liniște și pace te cuprinde, când simți privindu-te Frumșețea Divină, de sus! Săndrepti apoi, privirile tinerilor (și prin ei privirile lumii) spre acest Izvor al Păcii și Frumșeții veșnice, iată sublimul pietății mariane.

Clipe de-o astfel de măreție au trăit elevele și profesorii Liceului comercial de fete. Dumineca trecută, 23 Mai, când școala a fost, prin pietatea fiască a Doamnei Directoare Em. A. Hopârteanu-Coltor, închinată (dedicată) Preacuratei, numită: Liceul comercial de fete „Regina Păcii“, și pusă sub protecțiunea specială a Sf. Fecioare.

Sf. Liturghie arhierescă, la ora 9, celebrată în capela Institutului Recunoștinței de

I. P. S. S. Dr. Valeriu Traian Frențiu, administrator apostolic, în săbor de preoți. Au asistat și s'au împărtășit toate elevele și profesorii școlii. A predicat I. P. S. S. Arhiepiscopul și P. ieromonah Petru Ilea c'o însuflețire de nedescris despre: „Regina Păcii“. — La sfârșitul Sf. Liturghii s'a făcut:

2. *Consacrarea icoanei „Regina Păcii“* — „Fecioara Neamurilor“, prin ungerea cu mir sfințit, din partea Excelenței Sale. Un tablou superb, cea mai frumoasă icoană a „Maicii Săracilor“ (mare, execuția pictorului Zeiler). Sub privirile pline de farmec ale „Fecioarei Săracilor“ se face:

3. *Promovarea* ca membre ordinare active a Reuniunii „Regina Păcii“, a 40 postulante marianiste, arhierul sfințind și conferind fiecăreia medalia Preacuratei și adresându-le apoi o exortatie despre trăirea și creșterea în har. Se face apoi o magnifică

4. *Procesiune* cu Icoana consacrată. Corul surorilor înceată și se cântă „Imnul Fecioarei Săracilor“ (Cuvinte: Prof. Gh. I. Biriș; muzică: prof. I. Florea). Icoana e purtată de 4 eleve marianiste, e urmată de celelalte noi promovate, de preoți și arhieru în odăjdii sacre, și este dusă și instalată în colțul pios al Liceului, pe cărare de flori și verdeață, printre cordonul celorlalte eleve, venind în urmă profesorii și onoratul public.

5. *Recepția* s'a făcut în sala clasei VI splendid împodobită, unde onorații oaspeți au vizitat expoziția lucrărilor executate de eleve. cu artă: a) la desen, b) la birou, c) la mărfuri-naturale d) la geografie și e) la gospodărie, resp. artă culinară, din care onorații oaspeți s'au servit.

Printre participanții numeroși la această serbare mărețea însemnă: Păr. vicar Dr. V. Macaveiu, păr. canonici: Dr. Aug. Tatar, Victor Pop, Iuliu Maior, Prea Cuviosul Păr. Ieromonah Orduna, Prea Cuvioasele Surori din congr. Maicii Domnului, Directorii tuturor școlilor din Blaj, păr. Gh. Veliciu, profesor, ș. a.

Grigorie Friciu

Asociația generală a Românilor uniți (AGRU-I) cu federalele afiliate, a Reuniunilor de femei, a „ASTRU“-lor studențești, a Corurilor și Operelor pontificale, aceste oștiri de apărare a patrimoniului sfânt al Bisericii românești unite cu Roma, precum și toți credincioșii acestei Biserici, venerează cu sfințenie pe marele mucenic Inocențiu și juruește să urmeze eternelle sale porunci în lupta pentru întronarea vieții creștine și pentru dreptatea Neamului.

Alex. Borza

Pe Câmpul Libertății

Cuvântul d. PAMFIL ȘEICARU, dir. ziarului „Curentul“

Blajul este pentru noi ancora românismului svârlită în străfundul latinității noastre. Intreaga istorie a poporului român s'a transfigurată aici, în chiliile studioase ale canonicilor; cele mai îndrăznețe anticipări asupra viitorului de aici au fost svârlite.

Și dacă suntem prezenți pe „Câmpia Libertății“ este că simțim nevoia să avem alături de noi, le simțim imateriala lor prezență, sunt între noi în aceste clipe și Avram Iancu, și Nicolae Bălcescu, halucinatul trecutului glorios al Patriei. și neîndurătorul afirmator

al drepturilor poporului român Simion Bărnuțiu, și Sterca Șuluțiu, și înțeleptul Șaguna, și Andrei Mureșanu, cu zecile de mii de români ce-au fost în acea zi de Mai prezenți pe Câmpia Libertății. S'au adăogat acestor umbre și cei ce s'au luptat și au căzut în războiul unității naționale, cum se tot sporesc umbrele cu cei cari cad în lupta de reîntregire a Patriei.

Suntem aici pentru a afirma principiile de bază ale politicii naționale: libertatea poporului român și integrala lui dreptate. Ați cerut să se citească din Bărnuțiu, fragmente din discursul rostit atunci când s'au pus bazele politicii noastre naționale?

Dar adevărurile fundamentale rostite atunci de Bărnuțiu nu sunt încrustate în conștiințele noastre? Lozincele lui nu ne ard buzele? Există oare un singur român care astăzi să nu repete ca un catehism al luptei naționale adevărurile bărnuțiene?

Dealurile ce înconjoară această „Câmpie a Libertății“ făcând un vast amfiteatru, poartă încă ecoul cuvântării lui Bărnuțiu, și nu este moleculă din pământul acesta care să nu păstreze ecoul sufletului tribunului renașterii politice a poporului român.

Suntem aici pentru a afirma o fidelitate, suntem aici pentru a materializa o continuitate, suntem aici pentru a afirma ideea de libertate națională. Ce rost ar mai avea acele mor-

minte înșiruite dela Nistru până la Volga și până în văgăunele Caucazului, dacă noi am renega prin absența noastră de pe această evocatoare câmpie, dacă am renega libertatea națională?

Nouă ne poruncesc mormintele; politica noastră stă sub apăsarea umbrelor istoriei naționale. Chinută istorie, pământul acesta dacic a fost sortit să fie neconținut tribut ar celor mai cumplite încercări, dar peste noi tumultoasele valuri barbare au trecut și noi neclintiți am rămas locului. Ghiarele adversităților au zgâriat neputincioase în stânca poporului.

Unde sunt orgolioasele popoare ce-au trecut în iureș pe aici? Ce s'au ales de stăpânirile lor? Pulberea și uitarea. Doar istoricii le mai cotrobăesc numele în cimitirul istoriei. Și noi continuăm să stăm neclintiți, ca o afirmare ce ține de miracol.

Stăm aici azi ca și acum două mii de ani. Nici o putere din lume nu poate rostogoli lespede care să ne strivească. Puterea poporului român este mai tare decât orice nedreptate, și răbdarea noastră a învins toate adversitățile oamenilor.

Tăcem și așteptăm. Dar în tăcerea noastră nimeni nu poate citi uitare, renunțare, fiindcă blestemat ar fi românul care ar uita o silabă măcar din crezul dreptului poporului român.

Fii ai Luminei. Așa le zice d. prof. Const. Nedelcu cercetașilor de odinioară, spre lauda cărora scrie un elogios articol în „1916-1919“, organul oficial al Asociației „cercetașii României“ din trecutul războiului mondial (An. III, No. 1., Martie 1943), din care reținem și noi rândurile ce urmează:

[...] „Când, după mulți ani, în timpul războiului trecut 1916-1918, în Moldova generos primitoare, m'am găsit, ca adult, în mijlocul copiilor-cercetași ai României pribegiți de acasă în râvna lor entusiastă de a urma stindardul Țării retras în fața invaziei, de câte ori priveam, înduișat, cetele lor luminoase peregrinând avântat pe drumuri necunoscute și activând inimos, înțelept, harnic și devotat, neosteniți în slujba binelui obștească, ca sanitari, curieri, furieri, polițiști, grădinari, plugari și codreni, săritori la orice treabă utilă, fie în preajma unităților militare în refacere, sau la spitale și ambulante, în gări, la primării și depozite, fie în coloniile de lucru cari li adăposteau: nu știu prin ce asociație de idei mi-a răsărit spontan, în conștiința emoționată, de mărturia zilnică a virtuții lor docile, profilată pe viziunea propriei mele copilării înstrăinate, cuvântul inspirat al Apostolului Pavel: „Fii ai Luminei!“...

Odată, la un moment de mulțumire supremă ce am avut de pe urma celor cari, departe de părinții lor și de vatra natală, ca cercetași și ca școlari deopotrivă, cu neasemănată râvnă se îndeletniceau în ascultare și în hărnicie, sub ochii mei, în colonia dela Solești-Sculeni, — cămin al cohorței „Păstorul Bucur“ din București dar ocrotind cercetași refugiați din toată țara, și din Bucovina și Ardeal, împreună cu Moldoveni veniți de acasă anume pentru a face școală comună cu noi pribegii, — i-am apostrofat cu acest epitet de vibrație magică: „Fii ai Luminei!“.

Nu uităm nimic, nu vom uita nimic, fiindcă uitarea noastră ar fi renegarea noastră națională, ar fi profanarea mormintelor de ieri, profanarea mormintelor de azi.

Duceți-vă în spitale să vedeți în cuprinsul aceleiași săli răniți din Oitenis, răniți din Moldova, soldați din Vlașca alături de soldați din Năsăud, soldați din Muscel alături de soldați din Sighet, și din Bihor.

Cum putem uita ceva din imperativele ideii naționale, când războiul ne amintește prin atâtea sacrificii pe care ni le cere, drepturile noastre sporite cu fiecare jertfă în plus?

Nu avem nimic de uitat, și nu vom uita nimic; popor de tradiție, noi ne strângem pe locurile începuturilor pentru a asculta șoapta poruncitoare a umbrelor, și suntem prezenți aici pe Câmpia Libertății, pentru a aduce închinarea noastră Libertății naționale.

Ne batem și vom continua să ne batem, dar larma câmpurilor de bătae nu ne-a asurzit încât să nu mai putem auzi șoapta umbrelor prezente azi pe Câmpia Libertății.

Păstrăm în sufletele noastre o încredere neînvinsă, o încredere capabilă să sfărâme toate obstacolele din calea dreptății noastre.

Vom fi ce-am fost, și mai mult decât am fost. Dar numai păstrând intactă unitatea morală a nației, respingând orice ar putea să ne învrăjbească în interior, formând un bloc de voință în româneasca noastră afirmare.

Pe „Câmpia Libertății“ afirmăm continuitatea ideii naționale și fidelitatea noastră principiilor de bază ale existenței poporului român. Și ca Iochentie Micu Clain spunem tare de tot în graiul strămoșilor noștri romani: „Nos enim a tempore Traiani adhu...“

și i-am văzut impresionați până la lacrimi, mândri — satisfăcuți de înalta răsplătire spirituală, ce le-am dat. Iar la o șezătoare le-am explicat origina divinului indemn apostolic și înțelesul lui revelator, așa cum mereu revine, ca un refren de melodie cerească în învățăturile date de Apostolul Pavel în Epistolele sale.

Pătrunși de emoție, cercetașii noștri cu atât mai zelos stăruiau să rămână vrednici de înalta comparație sacră, a cărei evocare revenea adeseori între noi, drept culminare a celor mai nobile indemnuri la demnitate și la virtute: „Fraților, ca fii ai luminei să umblați!“

După ce la Sculeni pe Prut ne-am putut înjgheba o așezare mai statornică, apelul apostolic a fost înscris pe peretele de onoare al sufrageriei care servea și drept sală festivă, strălucind alături de alte sentenții de aceeași nobleță, prinse în litere decorative foarte frumoase desenate de talentatul nostru elev și cercetaș bucureștean Dumitru Trăilă, căzut eroic la Odesa în toamna anului 1941...“

Știri mărunte

Privilegiu prelungit. Vreme de-un an de zile jertfelnicele adevăratei Biserici a lui Hristos s'au bucurat de așa zisul *privilegiu al altarului*. Fiecare sf. liturghie se bucura adecă de o *indulgență plenară*, ce putea fi aplicată unui suflet trecut în veșnicie, indiferent pentru cine se aducea sf. Jertfă. — Printr'un Decret din 8 Maiu e., Sf. Părinte, răspunzând unei dorințe ce i-a fost exprimată stăruitor din mai multe părți, a prelungit acest favor excepțional până la praznicul Sf. Apostoli Petru și Pavel din acest an. Spre cea mai mare bucurie a slujitorilor altarelor și a sufletelor ce au de ispășit dincolo de hotarele acestei lumi.

Dela Cernăuți. Din inițiativa Filialei Asociației Expulsaților și Refugiaților din Nordul Ardealului, și în Cernăuți s'a celebrat aniversarea nașterii marelui arhieru Iochentie Micu și aniversarea zilei de 15 Maiu, a adunării memorabile de pe Câmpul Libertății. Au concelebrat trei preoți: părinții S. Budu, I. Petreanu și I. Glodeanu. La sfârșitul Te Deum-ului păr. S. Budu, într-o frumoasă cuvântare, a arătat însemnătatea zilei. — A fost o prea frumoasă și înălțătoare serbare în spirit de curată religiozitate și naționalism înălțător.

Conferință culturală în Cetatea Albă (Basarabia). „Asociația Românilor refugiați din Ardealul de Nord“ a aranjat în Cetatea Albă—Akkerman-ul de altădată — o serie de conferințe. În ziua de 22 Maiu c., a vorbit păr. Ioan Mihailu despre: Episcopul Iochentie Micu și epoca sa. Conferința a avut loc în sala festivă a liceului teoretic de băieți și a fost ascultată de lume multă și aleasă. Între alții erau de față și dd. V. Abrudeanu, dir. B. N. R.; Eug. Dumitrescu, profesor; păr. Petre Hagiu, protopop; Sebastian Dărămuș, inginer, D. Firezaru, avocat, și alții, toți rămânând adânc impresionați.

Cu „Astra“ la sate. Duminică, 23 Maiu a. c., în cadrele Astei, s'a desfășurat un frumos și dragut program la Micăsasa, unde păstorește păr. Șt. Crișanu. S'a început cu sf. Liturghie celebrată de păr. Dr. Alexandru Todea, Dumitru Boariu și Șt. Crișanu, răspunsurile fiind date de corul Școlii Normale de învățătoare din Blaj. După masă a urmat *Binecuvântarea Euharistică*, dela care lumea s'a îndreptat spre școală unde păr. D. Boariu a arătat scopul venirii blăjenilor în Micăsasa, apoi mulțimea adunată a urmărit cu un viu interes declamările, cântările și densurile naționale ale normalistelor dela Blaj. Sărbătorindu-se în acea Duminică și Ziua mamei și premiindu-se familiile mai numeroase, păr. Todea a conferențiat despre „*Figura mamei ardelenice și creștine*“, după ce la Liturghie a predicat despre „*Setea zilelor noastre și potolirea ei prin Isus izvorul de apă vie*“. — În Ohaba, cu fanfara liceului, primire foarte frumoasă; vre-o 2000 săteni, în frunte cu păr. Cucuiu și cu notarul Ștef. Program foarte bogat și variat. A vorbit dl primpretor Micu despre „*Frumseța disciplinei*“ și prof. Vultur despre „*Credința vie*“. Au contribuit la înălțarea serb. dna Ștef, învățătoarea Viorel Suciu și E. Doroga, și fanfara liceului. — În Secășel. Doamna

și dl inv. dir. Pascu, dna și dl preot Popa, doamna Viorica Pop au improvisat un program frumos care împletit cu punctele fanfarei au dat o serbare frumoasă. A vorbit dl Primpretor Micu despre „*Necesitatea de a munci cât mai rațional*“, iar prof. Vultur despre „*Frumseța jertfei*“.

Locale. Joia viitoare, de Înălțarea Domnului va predica în catedrală păr. A. Plăianu despre: Eroismul național și creștin, iar Duminică viitoare a SS. Părinți, va predica păr. Dr. Leon Sârbu, prof. de teologie și rector al internatului „Vancean“ de băieți, despre: Rugăciunea ca mijloc de statornicie pe culmile vieții suprafirești.

Ambasadorul Reichului la Sf. Părinte. După cum e informată agenția Rador, (26. V. 43), Suvranul Pontif a primit Lunia trecută în audiență de plecare pe Diego von Berger, ambasadorul Reichului pe lângă Sf. Scaun.

Perioadă decisivă. Ministrul național-socialist Alfred Rosenberg, a rostit zilele trecute, la Limburg pe Lahn, un discurs asupra sensului actualului război. Teoreticianul rasismului german a spus, între altele, miilor de ascultători, și cele ce urmează: „Poporul german a înțeles astăzi că străbătem perioada decisivă a istoriei Germaniei și anume a luptei pentru existența noastră și pentru propria noastră revoluție. Știm ce ne pregătesc adversarii. Este același lucru pe care au voit să-l facă în 1918: desmembrarea și nimicirea poporului german. Roosevelt cere capitularea fără condiții iar Stalin voeste să se servească de întregul popor German ca mână de lucru pentru reconstruirea regiunilor devastate din țara sa. Aceasta înseamnă pentru noi o robie veșnică“.

Când s'a născut Leonardo da Vinci? Părinții acum au fost îndoeii cu privire la data nașterii acestui neasemănat geniu italian. Dar în urma cercetărilor savantului G. Möller, pe temeiul unei scrisori a bunicului lui Leonardo, s'a constatat deunăce că nemuritorul pictor s'a născut în 15 Aprilie 1452 la Vinci.

† Dr. Emil Folea, distins avocat și membru al Bisericii noastre, a încetat din viață la Târnăveni în ziua de 21 Maiu c., la vârsta de 57 de ani, fiind într'al 18-lea an al fericitei sale căsătorii. Păr. Aug. Folea — căruia și pe această cale îi transmitem condoleanțele noastre — pierde în răposat pe fratele său iubit, pe care-l Stăpânul vieții așezat-l în partea dreptilor.

MITROPOLIA ROMÂNĂ UNITĂ — BLAJ

Nr. 2917/1943

AVIZ

Membrele Congregației de Surori a Marelui Domnului, din filiala Sebeș-Alba, au lipsă de un preot spiritual. Apelăm cu toată dragostea la frații preoți pensionați, celebri ori văduzi să se anunțe cât mai curând pentru acest post. — Congregația le pune la dispoziție casă, masă, luminat și încălzit, precum și un onorar egal cu salariul unei infirmiere.

Blaj, din ședința consistorială ținută la 18 Mai 1943.

Valeriu Traian

Administrator Apostolic
al Mitropoliei Blajului

PRIMĂRIA COMUNEI ZAGĂR

Nr. 659/1943

PUBLICAȚIUNE

Publicăm concurs pentru complectarea postului de *secretar comunal* din Zagăr.

Candidații își vor înainta cererile însoțite de actele prevăzute de art. 3 și 57 C. F. P. în termen de 15 zile dela apariția acestei publicațiuni în Buletinul județului.

Salariul este cel prevăzut în bugetul comunal.

Zagăr, la 22 Aprilie 1943.

Notar:
Seiwerth Martin

Primar:
Ernest Hedrich